

Міністерство внутрішніх справ України
Прикарпатський юридичний інститут
Львівського державного університету внутрішніх справ
Кафедра конституційного і міжнародного права

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ

Матеріали
Науково-практичної конференції,
присвяченої 60-річчю проголошення
Загальної декларації прав людини

м. Івано-Франківськ
28 листопада 2008 р.

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В
УКРАЇНІ. Матеріали Науково-практичної конференції, присвяченої 60-річчю
проголошення Загальної декларації прав людини / Під ред. В.І. Кафарського.
– Івано-Франківськ, 2008. - ____ с.

Редакційна колегія:

В.І. Кафарський - кандидат філософських наук, професор
В.П. Москалень – доктор психологічних наук, професор
С.Д. Сворак – доктор історичних наук, професор
Я.І. Соловій - кандидат юридичних наук, доцент
І.Д. Шугак - доктор юридичних наук, професор
П.І. Фріє - доктор юридичних наук, професор

Разом із тим, Земельний кодекс фактично заперечує такий порядок реєстрації, оскільки згідно ст. 79 Кодексу земельною ділянкою визнається „частина земної поверхні з установленними межами, певним місцем розташування, з визначеними щодо неї правами“. Отже, за Кодексом обов'язковою ознакою земельної ділянки є належність її певному суб'єкту на певних правах. Тобто, для того, щоб зареєструвати набуту у власність чи користування земельну ділянку у державному земельному кадастрі набувач уже повинен мати права на неї. Але ж такі права, як встановлює ст. 125 Земельного кодексу України, виникають виключно після їх державної реєстрації. П.Кулинич вважає, що первинним повинно бути внесення відомостей про земельну ділянку до Державного реєстру прав на нерухоме майно, а Державний реєстр є основою для внесення відомостей про цю земельну ділянку до державного земельного кадастру, а не навпаки.³³⁶

Дане питання має не тільки теоретичний, але й практичний аспект. Адже набувач права власності чи іншого речового права на земельну ділянку повинен знати, в якому порядку він має оформити (зареєструвати) набуте право. Тому так важливе нормативне врегулювання цих відносин.

І.І. Яцків,

викладач кафедри судочинства Прикарпатського юридичного інституту Львівського державного університету внутрішніх справ

ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Ефективна протидія будь-яким антисоціальним проявам не в останню чергу залежить від правильного розуміння сутності, витоків цих явищ. Одним з них є корупція, прояви якої можуть мати фатальні для держави і суспільства в цілому наслідки, створюють вагомі перешкоди для реалізації прав та свобод людини і громадянина.

³³⁶ Кулинич П. Державна реєстрація прав на земельну нерухомість та земельний кадастр: поняття, співвідношення та правові засади // Юрид. журнал. - 2005. - № 11. - С.39.

Витоки корупції - в людських негативах, які породжують намагання встановити особливу систему зв'язків та відносин з метою отримання і розподілу незаконних прибутків. Для цього використовуються як прогалани в законодавстві, що провокують стихійну появу нормативно нерегламентованих додаткових видів діяльності, так і прямі порушення існуючих норм і правил. Така система складається незалежно від ступеня розвитку суспільства і економічних стосунків. З точки зору інтересів суспільства питання полягає лише в масштабах цього явища. За досягненням певного значення рівня корупції, який вимірюється ступенем довіри населення до влади, суспільство фактично лишається без ефективного управління. Таким чином виникає реальна загроза існуванню самого суспільства. За таких умов цілком зрозумілим є той факт, що протидія корупції вважається одним з пріоритетних завдань значної кількості держав.

В різні історичні періоди термін “корупція” мав різний зміст і тлумачення. У класичному розумінні політична корупція означала занепад політичної системи загалом: Макіавеллі вважав, що це руйнація всіх громадянських чеснот; на думку Монтеск'є - це перетворення доброго політичного ладу на порочний; Руссо був переконаний, що це неминучий наслідок самої боротьби за владу.³³⁷

На сьогоднішній день в науковій літературі відсутнє єдине системне визначення корупції, яке б охоплювало цей складний феномен у всій різноманітності його форм та проявів. Окремі довідкові видання стверджують, що поняттям корупції охоплюються злочини, пов'язані з використанням посадовими особами, політичними і суспільними діячами належних їм за відповідним статусом прав заради особистого збагачення і на шкоду суспільству і державі.³³⁸ Вітчизняна юридична енциклопедія по суті питає Концепцію боротьби з корупцією на 1998-2005 роки, затверджену Указом Президента України від 24 квітня 1998 року № 367, і підкреслює, що

³³⁷ Донатела дела Порта, Альберто Ванучі: Брудні обрядки: учасники, ресурси та механізм політичної корупції. Пер. з англійської. К.: „КІС”, 2006.- С.28.

³³⁸ Политическая энциклопедия : В 2-х т. -М.: Мысль, 1999. Т.1. А-М.- С.586.

корупція становить сукупність різних за характером та ступенем суспільної небезпеки, але єдиних за своєю суттю корупційних діянь – кримінальних, адміністративних, цивільно-правових або дисциплінарних, а також порушень етики поведінки посадових осіб, пов'язаних із вчиненням цих дій.³³⁹

Отже, корупція – це комплексне поняття, яке охоплює сукупність взаємопов'язаних правопорушень: кримінально-правових; адміністративно-правових; дисциплінарних. І вже цей факт пояснює наявність розмаїття визначень корупції різними авторами і проблеми з формулюванням загального, єдиного визначення цього явища.

Корупція - причина і ядро багатьох порушень прав людини. Серед країн, де спостерігається систематична корупція, відповідно систематично порушуються і права людини.

Протидія корупції в основному направлена на закінчення зловживань, які спотворюють політичні процеси, і які допомагають приходити до влади тим людям, які не дбають про представництво інтересів суспільства. Відповідно, зменшення корупційних проявів покращує доступ до суспільних послуг, особливо для бідних та уразливих верств населення, відкриває шлях для суспільного розвитку. Якщо розглядати корупцію як антисоціальне явище, як наприклад, злочинність, то перш за все варто зазначити, що викорінення її повністю є утопією. Завданням ж всіх органів та служб з протидії корупції є зменшення її проявів до мінімуму, розробка ефективних заходів та методів протидії і виявлення корупційних правопорушень, особливо таких суспільно-небезпечних як злочини, зміна свідомості людини, підвищення правової культури, створення заходів перевиховання людини зокрема і суспільства у цілому. Звичайно, що даний шлях розвитку є складним та тернистим, а за сучасних суспільно-політичних умов у країні фактично неможливим, оскільки політична та економічна кризи тільки створюють сприятливі умови для корупції. Протидія корупції повинна бути

направлена на викорінення зловживань, які спотворюють політичні та економічні процеси.

Корупція перешкоджає соціальному захисту, ускладнює доступ до медичних послуг, охорони здоров'я, корупція в освіті і водному секторі безпосередньо підриває міжнародні стандарти прав людини.

Протидія корупційним проявам на загальнодержавному рівні повинна ґрунтуватись на ефективних заходах, та сприяти захисту прав людини.

С.Г. Гришкевич,
кандидат юридичних наук, доцент,
начальник кафедри економіко-правових дисциплін Прикарпатського
юридичного інституту Львівського державного університету
внутрішніх справ

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ ОВС

Настав час зрозуміти, що ОВС функціонують не ізольовано від суспільства, а поряд з іншими, у тому числі й комерційними структурами, в яких здебільшого високо цінують професіоналів і мають можливість запропонувати нашим працівникам значно кращі умови праці, соціального захисту тощо. На невідповідність соціального забезпечення звертає увагу профспілка атестованих працівників ОВС.

Чинне законодавство не дає змоги МВС ефективно вирішувати поставлені перед ним завдання. Саме тому гостро стоїть питання реформування правоохоронної системи. На превеликий жаль, нині ні науковці, ні практики не мають єдиних підходів стосовно шляхів такої трансформації. Головна причина - домінування політичних інтересів над професійними і, врешті - респт, здоровим глуздом.

Кожен пропонує власний шлях реформування і вважає його єдино правильним. Поряд з питаннями організаційно-структурного реформування МВС мають вирішуватись і соціальні аспекти функціонування системи. А

³³⁹ Юридична енциклопедія: В 6-х т.-К.: „Укр. енцикл.”, 2001.-Т.3. - С.369.